

JÄRVENPÄÄN SEURAKUNNAN STRATEGIA 2016–2020

I MIKSI TEHDÄÄN STRATEGIA?

1. Edellinen strategia on laadittu vuosille 2010–2015.
2. Strategian tarkoitus on innostuksen ja suunnan hakeminen seurakunnan toimintaan.
3. Strategiassa valitaan muutama painopistealue, jotka läpäisevät seurakunnan koko toiminnan ja koskettavat kaikkia seurakunnan toimijoita.
4. Strategiassa tunnistetaan vahvuudet ja pidetään huolta niistä jatkossakin.
5. Strategiassa tunnistetaan uudet haasteet, etsitään mahdollisuuksia vastata niihin ja linjataan niille tavoitteet.
6. Strategiassa linjataan talous-, henkilöstö- ja investointisuunnittelun kehykset ja aikataulut.
7. Strategiassa otetaan kantaa seurakuntarakenteen uudistamiseen.

II TOIMINTAYMPÄRISTÖ

1. JÄRVENPÄÄN VÄESTÖ

1.1. NYKYTILANNE (31.12.2014)

- Järvenpään väkiluku 40 390
- Vuosina 2006–2015 kaupungin väestö lisääntyi 3 322 henkilöllä eli 0,88 %/vuosi
- 0-14-vuotiaiden osuus väestöstä 17,6 %
- 15–64-vuotiaiden osuus väestöstä 67 %
- 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä 15,4 %
- Kaupungin väestönlisäyksestä vuosina 2006–2015 maahanmuuttajia 28 %
- Muuta kuin suomea ja ruotsia äidinkielenään puhuvia 1 812 henkilöä eli 4,5 % väestöstä, suurimpana ryhmänä vironkieliset, 453 henkilöä
- Lapsiperheitä 4 764
- Yksinasuvien talouksia 7 403 eli 39,3 % kaikista asutokunnista
- Työttömiä työnhakijoita (1957) 9,3 % (Ka. 2014)
- Koulutuksen ulkopuolelle putoavia nuoria (17–24-v.) 11 %

1.2. TULEVAISUUS

- Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Järvenpäässä on 43 700 asukasta vuonna 2030 ja 45 650 asukasta vuonna 2040.
- Kaupungin väestöennusteiden mukaan yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa paljon seuraavina vuosikymmeninä.
- Kotihoidossa ja omaishoidossa olevien määrä tulee moninkertaistumaan.
- Monikulttuurisuus lisääntyy.

2. JÄRVENPÄÄN SEURAKUNNAN JÄSENYYS

- Seurakuntalaisten määrä 28 164 eli 69,7 % kuntalaisista (31.12.2014)
- Seurakunnan jäsenmäärä vähentynyt 0,62 %/vuosi (2006–2015)
- Heikkenevän kehityksen skenaariomallin mukaan Järvenpään seurakunnassa on 26 160 jäsentä vuonna 2020 (61,6 %), 20 784 jäsentä vuonna 2030 (46,6 %) ja 15 094 jäsentä vuonna 2040 (32,1 %).

3. JÄRVENPÄÄN SEURAKUNNAN VAHVUUDET

- Työ on laadukasta ja toimintaa on kehitetty pidemmällä aikavälillä.
- Toiminta on monipuolista.
- Henkilökunta on sitoutunutta, ammattitaitoista ja motivoitunutta.
- Alueellisesti selkeä kokonaisuus.
- Vapaaehtoistoimintaan on panostettu ja vapaaehtoisia on toiminnassa paljon.
- Talous on vakaa yleisestä heikosta tilanteesta huolimatta. Sopeutusta on toteutettu pitkällä aikavälillä.
- Hyvä ja monipuolinen yhteistyö kaupungin kanssa:
  - Kaupunki on kirjannut seurakunnan merkittäväksi yhteistyökumppanikseen ja toivoo, että molemmat tuntisivat toistensa tavoitteet ja sovittaisiin myös työnjakoa.
- Jäsen 360 -tutkimuksen mukaan kuva omasta seurakunnasta on lähes puolella (47 %) positiivinen tai melko positiivinen ja kuudella prosentilla kielteinen tai melko kielteinen.
- Järvenpään seurakunta koetaan tarpeelliseksi, myötätuntoiseksi, nykyaikaiseksi, osallistavaksi ja avoimeksi seurakunnan kesän 2015 alussa tekemän kyselyn perusteella.

4. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSISTA NOUSEVAT HAASTEET

- Seurakunnan jäsenten suhde kirkkoon on muuttunut aikaisempaa ohuemmaksi. Erityisesti tämä näkyy sitoutumisessa kirkon oppiin, toimintaan ja jäsenyyteen.
- Jäsen 360-tutkimuksen mukaan:
  - Järvenpään seurakunnan nykyisistä jäsenistä lähes 20 % pohtii kirkosta eroamista.
  - Jeesukseen ihmiseksi syntyneenä Jumalan Poikana uskoo järvenpääläisistä 29 %.
  - Jumalaan uskoo järvenpääläisistä noin puolet, näistä puolet toisin kuin kirkko opettaa.
  - Jäsenille tärkeä tai melko tärkeä syy kuulua kirkkoon:
    - 71% kirkon tehtävä köyhien ja sorrettujen puolesta
    - 52 % kuoleman jälkeisen toivon esillä pitäminen
    - 76 % kirkon työ lasten ja nuorten parissa
    - 73 % opetus lähimmäisen rakkaudesta
    - 65 % kolmannen maailman köyhien auttaminen
    - 46 % kirkon opettama usko
- Kristillisen kasvatuksen asema heikentyy:
  - Jäsen 360 -tutkimuksen mukaan järvenpääläisistä 35 % sai kotona uskonnollisen kasvatuksen ja iltarukous opetettiin 67 %:lle.
  - Uskonnollista kasvatusta lapsilleen antaisi/on antanut 39 %.
  - Kristillisen kasvatuksen puuttuminen lapsuudessa johtaa todennäköisesti aikuisuudessa irrallisuuteen suhteessa kristinuskoon.

- Järvenpäässä syntyneistä lapsista kastettiin 78 % vuonna 2014. Seurakunnan jäsenten lapsia jää kastamatta vuosittain noin 30.
- Kirkollisia vihkimisiä kaikista järvenpääläisten solmimista avioliitoista oli 44,8 % vuonna 2014.
- Yhä useampi muodostaa käsityksensä kirkosta tiedotusvälineissä käydyin keskustelun pohjalta:
  - Jäsenyyskehitys voi olla ennalta-arvaamatonta ja ratkaisut kirkosta eroamiseen syntyä mediassa ja sosiaalisessa mediassa saadun käsityksen perusteella.
- Vanhusväestön kasvu on otettava huomioon seurakunnan henkilöstöresursseissa ja toiminnassa.
- Seurakunnan talouden sopeuttamisen vaikutukset henkilöstö- ja tilaresursseihin

III TOIMINNAN PUITTEET

1. HENKILÖSTÖ

- Vakituksia viranhaltijoita ja työntekijöitä 84 (2014)
- Kirkollisverotuloista 66,1 % henkilöstökuluihin
- Henkilöstömenoja on päätetty leikata 10 % vuoden 2012 tasosta vuosien 2013–2015 aikana.
- On huolehdittava henkilöstön koulutuksesta, työhyvinvoinnista ja työyhteisön kehittämisestä.
- On otettava huomioon ikärakenteen muutoksen tuomat haasteet henkilöstöressurssien kohdentamisessa.
- Strategiakaudella laaditaan uusi henkilöstöstrategia.

2. VAPAAEHTOISET

- Seurakuntalaisia on vapaaehtoisina toimijoina noin 1 300.
- Arjen ihmeitä -vapaaehtoistoiminnan verkkopalvelu käynnistettiin keväällä 2014. Verkkopalveluun rekisteröityneitä seurakuntalaisia on 259.

3. KIINTEISTÖT

- Kiinteistökartoitus seurakunnan kiinteistöistä ja niiden korjaustarpeista on tehty vuonna 2014.
- Kiinteistökartoituksen pohjalta laaditun investointisuunnitelman kustannukset vuosille 2015–2020 ovat 4,1 milj. €.
- Suurimmat investointikohteet:
  - Seurakuntatalon peruskorjaus
  - Vanhankirkon peruskorjaus
  - Hautausmaan uusi huoltorakennus
- Tilatarvekartoitus on tehtävä strategiakauden alussa.

4. VEROTULOT

- Kirkollisverotulojen arvioitu vähennys 2016–2025 on noin 100 000 €/vuosi.
- Toimintamäärärahoja on vähennetty 1–3 % vuosittain (2011–2015).

- Kirkollisverotulojen vähentyminen edellyttää keväällä 2016 kirkkoneuvoston valmistelua ja kirkkovaltuuston päätöstä tulevien vuosien sopeutustoimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi.

5. SEURAKUNTARAKENTEEN MUUTOS

- Järvenpään seurakunta selvittää seurakuntayhtymän perustamisen mahdollisuutta ja kannattavuutta Tuusulan, Keravan ja Järvenpään seurakuntien kesken.
- Yhtymän muodostaminen on vapaaehtoista nykyisen seurakuntarakennetta koskevan lainsäädännön mukaan, koska
  - kirkolliskokous ei ole hyväksynyt uutta seurakuntarakennetta koskevaa lainsäädäntöä
  - Keski-Uudenmaan kuntien yhdistymiselvitystyön perusteella ei ole odotettavissa kuntarakenteen muutoksia.
- Järvenpään seurakunta suhtautuu myönteisesti seurakuntarakenteen muutokseen seurakuntayhtymämallin mukaisesti, jos tämä malli tuo taloudellista ja toiminnallista hyötyä sekä lisää asiantuntijaosaamista seurakunnan hallinnossa.
- Päätöstä tehtäessä on otettava huomioon seurakuntalaisen tarpeet.

1. JÄRVENPÄÄN SEURAKUNNAN TOIMINTA-AJATUS

Järvenpään seurakunta toimii kristillisen uskon, toivon ja rakkauden syntymiseksi ja kasvamiseksi Järvenpäässä ja kaikkialla maailmassa.

2. JÄRVENPÄÄN SEURAKUNNAN ARVOT

LÄSNÄOLO, TOIVO ja VÄLITTÄMINEN yhdistävät meitä sekä ohjaavat valintojamme ja työtämme.

3. JÄRVENPÄÄN SEURAKUNTA VUONNA 2020 - VISIO

Järvenpään seurakunta on yhteisöllinen, osallistava ja ihmisläheinen yhteisö, jonka sanoma kristillisestä uskosta, toivosta ja rakkaudesta kuuluu ja vaikuttaa Järvenpäässä ja kaikkialla maailmassa.

Järvenpään seurakunnan jäsen kokee uskon Jumalaan voimavaraksi ja jäsenyytensä seurakunnassa merkittäväksi.

4. JÄRVENPÄÄN SEURAKUNNAN PAINOPISTEET OVAT:

1. VAHVISTAMME YHTEISÖLLISYYTTÄ

HAASTEET:

- Yhteisöllisyyden kokemus jää ohueksi suuressa seurakunnassa, vaikka toimintaa on runsaasti.
- Yhteisön rakentaminen ja vahvistuminen tarvitsee paljon tukea ja uudenlaista työkalutuuuria.
- Monikulttuurisen työn organisoiminen yhteistyössä Tuusulan rovastikunnan seurakuntien kanssa.
- Yksin asuvien määrä kasvaa.
- Kotihoidossa ja omaishoidossa olevien vanhusten määrä monikertaistuu lähivuosina.
- Muuttoliike on vilkasta sekä Järvenpäähän että Järvenpäästä.

MITEN HAASTEISIIN VASTATAAN:

- Nähdään tärkeäksi, että seurakunnassa on monenlaisia yhteisöjä.
- Tuetaan olemassa olevia seurakunnan ryhmiä ja uusien ryhmien muodostumista.
- Seurakunnan ryhmät ovat lähtökohtaisesti avoimia ja kutsuvia.
- Lähiyhteisön jäsenyys on merkityksellistä, jotta voi olla osana koko yhteisöä.
- Vahvistetaan yhteistyötä olemassa olevien paikkakunnan yhteisöjen ja yhdistysten kanssa.
- Yhdessä tekeminen seurakuntalaisten kanssa korostuu työntekijöiden työssä aikaisempaa enemmän.
- Eläkeläiset ovat voimavara seurakunnan toiminnassa.
- Vahvistetaan monikulttuurisuustyössä yhteisöllisyyttä ja organisoidaan monikulttuurinen työ Tuusulan rovastikunnan seurakuntien kesken.
- Vapaaehtoiset osallistuvat entistä enemmän toiminnan ideointiin, suunnitteluun ja toteutukseen.

- Luodaan Järvenpään muuttavien kohtaamiseen oma toimintamalli.

---

2. VAHVISTAMME SEURAKUNTAMME JA SEN SANOMAN NÄKYVYYTTÄ JA VAIKUTTAVUUTTA

HAASTEET:

- Seurakunnan jäsenten suhde kirkon oppiin ja jäsenyyteen on muuttunut viime vuosina ohuemmaksi.
- Yhä useampi seurakunnan jäsen muodostaa käsityksensä kirkosta tiedotusvälineissä saadun kuvan perusteella.
- Kristillisen kasvatuksen asema kodeissa on heikentynyt.
- Kirkon ja seurakunnan näkyvyys sosiaalisessa mediassa on muuttunut.
- Kaupunkilaisten kohtaaminen siellä missä he elävät ja liikkuvat.

MITEN HAASTEISIIN VASTATAAN:

- Pidämme esillä sanomaa Jumalasta, Jeesuksesta ja Pyhästä Hengestä rohkeasti ja ymmärrettävästi.
- Huolehdimme, että hengellinen elämä seurakunnissa on monipuolista ja vastaa eri-ikäisten tarpeisiin.
- Välitämme sanomaa ennakkoluulottomasti ja vuorovaikutteisesti erilaisilla viestimillä:
  - Laadimme strategian läsnäoloon ja vuorovaikutukseen sosiaalisessa mediassa.
  - Kehitämme viestintää osallistavaksi, jolloin tiedottamisesta tulee osa työntekijöiden työtapaa.
  - Innostamme ja koulutamme seurakuntalaisia jakamaan seurakunnan viestiä sosiaalisessa mediassa.
- Tuemme kristillistä kasvua kaikissa elämänvaiheissa.
- Olemme läsnä myös siellä, missä ei ole toimitiloja.
- Suunnittelemme Terveyskampukselle yhdessä kaupungin kanssa seurakunnan läsnäoloa ja osoitamme tähän riittävästi työvoimaa.

---

3. KANNAMME VASTUUTA LÄHIMMÄISISTÄ LÄHELLÄ JA KAUKANA

HAASTEET:

- Väestönrakenteen muutokset
- Taloustilanteen heikkenemisestä johtuva avuntarpeen kasvu meillä ja muualla
- Valtion kehitysyhteistyön leikkauksista johtuva vapaaehtoisen avun tarpeen kasvu
- Maahanmuuttajien ja pakolaisten määrän ennakoimaton kasvu
- Ympäristön tilan heikentyminen

MITEN HAASTEISIIN VASTATAAN

- Vastuu luomakunnasta sekä ekologisesti kestävä valinnat ovat keskeisiä toimintaa ja investointeja ohjaavia periaatteita.
- Tuemme ja kannustamme järvenpääläisiä auttamistyöhön lähellä ja kaukana.
- Viestimme kirkon ja seurakuntamme laajasta ja arvokkaasta auttamistoiminnasta ja tuemme ihmisten mahdollisuuksia osallistua toimintaan ja sitoutumista kirkkoon.

- Toimimme yhteistyössä eri tahojen kanssa kristillisen lähimmäisenrakkauden toteutumiseksi.
- Pyrimme vapaaehtoistoiminnassa yhdistämään avuntarvitsijat ja -tarjoajat.
- Pidämme vähintään samalla tasolla apumme niin lähetys- kuin kehitysyhteistyöllekin ja vahvistamme vapaaehtoista kannatusta.